

## JAK SE STÁT POHODOVOU RODINOU?

Drazí bratři a sestry, milí hosté, vážení přátelé:

Přeji Vám všem milost a pokoj Boží ve jménu našeho drahého Pána Ježíše Krista.

Žalm 62:5-8 (TheMessage):

Bůh, jediný a jedinečný, budu čekat, jak dlouho řekne.

Všechno, v co doufám, pochází od něj, tak proč ne?

Je pevnou skálou pod mýma nohama, prostorem pro mou duši,  
nedobytným hradem, jsem připraven na život.

Moje pomoc a sláva jsou v Bohu, Bohu pevném jako skála a bezpečném jako přístav  
Proto mu bezvýhradně důvěřujte, lidé, vložte své životy do jeho rukou.

Bůh je bezpečné útočiště.

Naším říjnovým tématem jsou rodina a vztahy. Je pozoruhodné, že když si koupíte mikrovlnku, remosku, fotoaparát, sekačku nebo vrtačku, dostanete návod na použití.

Pokud jde o život, tak neexistuje žádný zaručený manuál na použití dětství, na chození, návod na stále nejšťastnější manželství nebo příručka stoprocentního rodičovství.

Existuje sice poměrně hodně knih a návodů, ale jen málo z nich skutečně stojí za přečtení, protože jejich pravdivost a kvalitu prověřil čas. Navíc zjistíte, že ne všechno, co se dočtete, odpovídá vaší situaci, nebo se pro ni dá použít. Nehledě k tomu, že když už se nějakým směrem vydám, musím tomu dát čas a úsilí. Pravda je, že i když pracovně věci dotahujeme, ve vztazích nejsme tak důslední.

Tedy k té rodině: pravděpodobně většina z nás už někdy přemýšlela nad tím, **proč je rodina v hodnotovém žebříčku stavěna na tak vysoké místo**, jestli se náhodou její význam nepřeceňuje?

Mám za to, že **rodina, tedy bezpečné prostředí, které by měla vytvářet, je základem pro naše lidství**. Když si vypůjčím slova Komenského z jeho myšlenek o vzdělávání, pak se dá říci, že **rodina je „dílnou naší lidskosti“**. Rodina by měla napomoci vytvářet vědomí toho, kdo jsem, kam patřím, jakou mám hodnotu, že jsem milován, také jak vyjít s druhými lidmi a jak se k nim chovat – nejprve těmi nejbližšími a později s těmi cizími.

Když si letmo projdete historií, zjistíte, že dříve pojem rodina zahrnoval nejenom manžele a jejich děti, nýbrž i širší příbuzenstvo. Možná se dalo mluvit spíše o **rodinném klanu**.

Později se z této skupiny vyčlenila **atomární či nukleární rodina**, kterou tvoří už jen manžel s manželkou a jejich děti. (To je pro nás nejznámější model.) Vedle toho vznikl zvláštní útvar, kterému se říká **patchworková rodina**. Tu tvoří manžel s manželkou a různá kombinace dětí s předchozími i ze současného vztahu. A nakonec **neúplná rodina**, kde je jen jeden rodič a děti.

Každý ten model má své výhody a nevýhody, nicméně od toho širšího modelu k tomu stále užšímu se kupí spíše víc nevýhod.

Nakonec většina z nás patříme do nějaké rodiny – ať už úplné či neúplné, případně z nějaké náhradní rodinné péče. Naše rodina na nás měla zásadní vliv – na to, jací jsme, jak jednáme, jak o sobě smýšlíme.

Ale i když se ne vždy všechno povedlo, a jsou i věci, které se vůbec nepovedly, nemůžeme se na to vymlouvat. Je na nás, zda se postavíme tomu, co bylo, nebo co se nám dnes jeví jako špatné. Není naší odpovědností, jak se druzí chovají k nám nebo jak se chovají mezi sebou, **naší odpovědností je, jak se my chováme k druhým**. Byl bych samozřejmě rád, kdyby existoval nějaký ideální model rodiny, který by se dal představit. Pokoušel jsem se ho najít v Bibli i mimo ni. Možná se mýlím, anebo jsem se špatně díval, kdyžtak mě opravte, ale na žádnou ideální rodinu jsem nenarazil. Možná proto, že rodina se projevuje nejenom uvnitř, ale i navenek.

Když zůstanu u Bible: praotcové, soudci i králové měli vztahy poměrně dost komplikované – ať už soužitím s jednou či vícero manželkami, případně ve vztazích s dětmi. U proroků je to také komplikované a v Novém zákoně máme několik postřehů od apoštolů Pavla a Petra, které se týkají soužití muže a ženy, rodičů a dětí. Ale nic extra k rodinnému soužití, nějaký „návod na použití“ manželství a rodičovství tam rozhodně nemáme.

Nakonec jsem přišel na dvě rodiny, které jsou nejbliž k mé představě ideální rodiny. Kupodivu jsou to rodiny **zčásti či úplně pěstounské**. Jednu z nich nazýváme svatou rodinou – myslíme tím Josefa, Marii a Ježíše. Víme, že Marie byla v potížích – mladá nesezdaná těhotná židovská děvče. Nicméně Josef, její snoubenec, ji přijal k sobě i s „outěžkem“. O jejich vzájemném soužití a výchovných postupech téměř nic nevíme. Ale když se podívám na pozdější vystupování Ježíše, pak se mu dostalo dobré společenské i náboženské výchovy.

A možná i tu druhou rodinu bychom mohli nazvat „svatou“ – jde o kněze Jójadu a jeho manželku Jósebu, která byla sestrou krále. Ti se **ujali svého synovce Jóaše**, kterého zachránili před masakrem v královském paláci a po šest let ho ukrývali, aby mu dopomohli ve vhodnou dobu k vládě. Můžeme se dočíst, že čas Jóašovy vlády patřil k tomu šťastnějšímu období Božího lidu.

Takže dnes se nebudeme pokoušet najít model ideální rodiny ani žádné zaručené návody. Pojdme **společně přemýšlet nad tím, co můžeme udělat pro to, aby se do našich rodin naše děti, až budou dospělé, rády vracely.**

Přiznám se, že mou touhou je, aby se **do této rodiny Božích dětí rádi jednou vraceli ti, kteří z nějakých důvodů odešli.** Ať už těmi důvody byla naše necitlivost, nedůslednost, nebo prostě jenom touha těch, kteří odešli, jít si svou vlastní cestou.

K dnešnímu slovu mě inspirovala páteční kavárna pro rodiče dětí v Royal Rangers, kde jsme si povídali o tom, jaké charakteristické znaky by měla mít **pohodová rodina** a inspirovala mě i knížka z níž jsem si vypůjčil název: *Pohodová rodina*.

Mám za to, že dobrým vodítkem nám mohou být verše z listu Efezským 4:31-32, kde máme pro společné soužití v Božím lidu napsáno:

*At' je vám vzdálena všechna tvrdost, zloba, hněv, křik, utrhaní a s tím i každá špatnost; buďte k sobě navzájem laskaví, milosrdní, odpouštějte si navzájem, jako i Bůh v Kristu odpustil vám.*

Domnívám se, že pro soužití v rodinách platí tatáž slova. Mohl bych tu mluvit sám, ale řekl jsem si, že se Vás pozvu k dnešnímu slovu všechny, protože každý jsme v nějakém prostředí vyrůstali, v nějakém stavu se nacházíme, a máme k tomu co říci.

Vím, že v některých rodinách dobré zásady a postoje fungují, a tak nám ostatním snad poradí něco ze svých zkušeností.

Pojďme se tedy podívat na to, jaké **CHARAKTERISTICKÉ ZNAKY** by měla mít **Pohodová rodina** a pokusme se i definovat, co to pro vás prakticky znamená:

Láska, laskavost, vděčnost, vstřícné hledání shody (kompromis/konsenzus), odpuštění, komunikace, důvěra, soucit, trpělivost, řád (pravidla), zábava, blízkost (intimita).

Pro inspiraci dodávám ještě několik dalších textů:

*Ovoce Božího Ducha však je láska, radost, pokoj, trpělivost, laskavost, dobrota, věrnost, tichost a sebeovládání. (Galatským 5:22-23)*

*Nakonec pak: Všichni buďte jedné mysli, soucitní, plní bratrské lásky, milosrdní a pokorní, neodplácejte zlým za zlé ani urážkou za urážku, naopak žehnejte; vždyť jste byli povoláni k tomu, abyste se stali dědici požehnání. 'Chceš-li milovat život a vidět dobré dny, zdržuj jazyk od zlého a rty od lstivých slov, odvrát se od zlého a čini dobré, hledej pokoj a usiluj o něj. Vždyť oči Páně hledí na spravedlivé a jeho uši jsou otevřeny jejich prosbám, ale tvář Páně je proti těm, kteří činí zlo.' Kdo vám ublíží, budete-li horlit pro dobro? (1. list Petrův 3:8-13)*

*Děti, poslouchajte své rodiče, protože to je spravedlivé před Bohem. 'Cti otce svého i matku svou' je přece jediné přikázání, které má zaslíbení: 'aby se ti dobře vedlo a abys byl dlouho živ na zemi.' Otcové, nedrážděte své děti ke vzdoru, ale vychovávejte je v kázni a napomenutích našeho Pána. (Efezským 6:1-4)*

*Všechno, cokoli mluvíte nebo děláte, čiňte ve jménu Pána Ježíše a skrze něho děkujte Bohu Otci. Ženy, podřizujte se svým mužům, jak se sluší na ty, kdo patří Pánu. Muži, milujte své ženy a nechovejte se k nim drsně. Děti, poslouchajte ve všem své rodiče, protože se to líbí Pánu. Otcové, neponižujte své děti, aby nemalomyslněly. (Koloským 3:17-21)*

Ámen.

(Petr Plaňanský, KS Nymburk 19. 10. 2025)